

31. évf. 6–7. sz. 1984. jún.–júl.

Tudományos és Műszaki Tájékoztatás

Az alapok – igen! Ha a TMT e kettős számának közös tematikáját kívánjuk kifejezni, a dolgozatok róluk, a szakirodalmi alapokról szólnak, gyarapításukról, szervezésükről–feltárásukról és működtetésükről. A régi kérdést – sohasem tapasztalt élességgel – az informálás és informálódás legkorszerűbb vívmányai, a szelektív információterjesztésre és online szolgáltatásokra egyaránt hasznosítható számítógépes adatbázisok vetették fel. Ezeket fejedelmi éttermek fejedelmi étlapjaihoz lehet hasonlítani. De jaj, ha a mögöttük álló konyha legfeljebb csak Róbert-bácsi ételek producálására képes, s ha olykor-olykor többre, időközben elmegy a vendég étvágya. Nem hagyhatjuk, ne hagyjuk, hogy e hasonlatot szakkönyvtárügyünkre és szakirodalmi tájékoztatásunkra vonatkoztatni lehessen!

A szerk.

KÖNYVTÁRKÖZI KÖLCSÖNZÉS: MAGÁNBÜNÖK, KÖZERKÖLCSÖK

Marton János–Terjék Zsuzsanna

MTA Szegedi Biológiai Központ Könyvtára

„... Vlagyimir Iljics... a Téli Palota elfoglalását követő éjszakán, úgy 4 vagy 5 órakor, miután kineveztek közoktatásügyi népbiztost, félrehívott és így szólt: 'Igyekezzen elsősorban a könyvtárakkal törődni. Át kell venni a fejlett burzsoá országoktól a könyvtári könyvek széles körű terjesztésének mindazokat a formáit, amelyeket ott kidolgoztak.'...”

(A. V. Lunacsarszkij)

Igen, a nagy politikus és gondolkodó döntő tudományos és kulturális tényezőnek tartotta a könyvtárakat. Ő, aki több százra tehető könyvtár aktív használója és ismerője volt, élete során sokszor és részletekbe menően foglalkozott a könyvtárak működésével is. Bizonyos és bizonyítható, hogy az idézetben említett könyvterjesztési formák közül a könyvtárközi kölcsönzésre is gondolt, amit maga is gyakran igénybe vett, akár szibériai száműzetésben, akár svájci emigrációban élt éppen.

Vajon milyen véleménnyel lenne mai könyvtári helyzetünkről? Ami a könyvtárközi kölcsönzést illeti, félő, hogy állapotaink a saját tapasztalataival való összevetés próbáját sem állnák ki. Pedig közben a könyvtárközi kölcsönzés szerepe nem csökkent, hanem nőtt. A természettudományokban – amelyeknek egy szakterületét, a kísérletes biológiát érinti felmérésünk – a könyvtárközi kölcsönzés igénybevétele úgyszólván létkérdés a kutatóhelyek számára, mivel teljes önellátást biztosító könyvtárat egyikük sem tud létrehozni, sőt célul se tűzheti ki ilyen adatbázis összegyűjtését.

A könyvtárközi kölcsönzés jelentőségét tovább fokozza az a körülmény, hogy az általános ellátottság nemcsak hogy nem teljes, hanem egyenesen gyenge. Tekintsünk át néhány adatot erről.

A Science Citation Index (SCI) által 1976-ben referált 3717 természettudományi folyóiratból 2762-t fizettek

elő Magyarországon, 75%-ot. Közülük 407 mindössze egy példányban járt az országba (15%), míg az 1–3 példányban járó folyóiratok száma 1039 volt, 38%. Ha tekintetbe vesszük, hogy az SCI a legjelentősebb folyóiratokat igyekszik referálni, a 25%-os hiány és a meg-lévők igen kis példányszámú előfizetettsége nagyonis szerény ellátottságot takar [1]. Más adatok szintén ezt bizonyítják.

A British Library Kölcsönzési Részlege (BLLD), mint a világ legnagyobb könyvtárközi szolgáltatója, teljességre törekszik a tudományos folyóiratok beszerzésében; 1973-ban 25 ezer természettudományos folyóiratot fizetett elő [2]. Ezzel szemben az 1983-as központi folyóiratletiltás során, amikor a valutás tudományos és nem tudományos folyóiratok előfizetését Magyarországon csökkentették, összesen 12 ezer ilyen folyóirattal dolgoztak [3]. Bár az adatok közvetlenül nem vehetők össze, annyi nyilvánvaló, hogy *a világ természettudományos folyóiratainak még a fele sem jár Magyarországra.*

Az országos ellátottság természetesen csak részben tükrözi a kutatóhelyek valódi ellátottságát. A biokémia területén végzett felmérésünk azt mutatta, hogy a kutatóhelyek többségében csak töredéke van meg a szükséges folyóiratoknak [4]. Egy valutás biokémiai folyóira-ra 8,8 előfizetés jutott. Az SCI adatbázisból Magyarországra járó folyóiratok átlagos előfizetési száma 6,9 volt, míg a központi folyóiratletiltásba bevont folyóiratoké 8,3. A természettudományi folyóiratok magyarországi átlagos előfizetési száma tehát alacsonyabb, mint az egyéb tudományos és nem tudományos folyóiratoké, jóllehet, mint a biokémiánál láttuk, még a 8,8-as átlagos előfizetési szám is igen gyenge ellátottságot takar intézményi szinten. A központi letiltás 20%-kal csökkentette az előfizetések számát, ám mivel – mint az a biológiában kiderült – elsősorban a nagy folyóiratok estek áldozatul, az országba bejutó szakirodalmi tételek (folyóiratcikkek) mennyisége ennél jóval nagyobb arányban csökkent [5].

Elmondhatjuk tehát, hogy Magyarországon mindig is erősen rá voltak szorulva a kutatók a könyvtárközi kölcsönzésre, és ez a rászorultság napjainkban erősen tovább nőtt. Így pl. az MTA SZBK kutatói számára, annak ellenére, hogy az intézet könyvtára jónak mondható, évi 900–1000 tételt kell más könyvtárakból beszerezni.

Az országos ellátottsági helyzet romlását jól mutatja az SZBK Könyvtárától kért szakirodalmi tételek számának alakulása. 1982-ben, a központi folyóiratletiltás előtt, 787 kérés érkezett könyvtárunkba, míg 1983-ban, a letiltást követően, 1109. Az emelkedés 41%-os.

Nem érdektelen tehát közelebbről megvizsgálni, hogy *hogyan működik a könyvtárközi kölcsönzés gépezete.* Fogarassy Miklós közelmúltban megjelent elemző tanulmányából az derül ki, hogy: „... a könyvtárosok a bizalom elve alapján indítják útjára a szolgáltatást kérő

cédulát: oda küldik, ahonnan remélik, hogy megkapják a művet”. Eszerint tehát nem minden könyvtár tartozik a készséges szolgáltatók közé [6].

Korábbi vizsgálatunkban a könyvtárközi kérések teljesülési idejét vizsgálva azt találtuk, hogy *kéréseink fele sem érkezik be egy hónapon belül* [7]; van tehát alapja annak a véleménynek, amely szerint a könyvtárközi kölcsönzést kérők kiszolgáltatott helyzetben vannak, s a teljesítést nem kevés helyen afféle kegy-gyakorlásként fogják fel.

A helyzet megérett a rendezésre, és ez felső szinten nem is maradt el. 1981 végén jelent meg a művelődési miniszter 19/1981. MM sz. rendelete a könyvtárközi kölcsönzésről. A rendelet utasításai világosak és részletekbe menők, így pl. előírják a szolgáltatási határidőket is: *3–8 napon belül kell a megkeresett könyvtárnak teljesíteni a kérést*, attól függően, hogy eredetiben vagy másolatban küldi-e el a kért művet.

A következőkben az MTA SZBK Könyvtára által 1981–1983-ban postán vagy telexen kért könyvtárközi kölcsönzési kérések *teljesülési idejét* vizsgáljuk meg, különös tekintettel a miniszteri rendelet előírásaira. A mintába csak azokat a kéréseket vettük be, amelyeket a kért könyvtár teljesített, azaz saját állományában megvolt a mű, s kéréscédulánknak nem kellett tovább vándorolnia.

808 ilyen kérésünk volt, belföldről 740. Ez utóbbiak közül 110-et eredetiben, 630-at másolatban teljesítettek a megkeresettek. 68 esetben közvetlenül a BLLD-hez fordultunk, légipostán. Tőlük minden esetben másolatot kaptunk. Az országban belül összesen 58 könyvtárral kerültünk kapcsolatba; kéréseink 90%-át 19 könyvtár teljesítette.

Nézzük most meg röviden, mit jelent a kérő számára az, ha kéréseit történetesen a rendeletben megengedett felső határidő betartásával teljesítik. Ez esetben nyolc nap telik el a könyvtárba való beérkezés és az elküldés közt. Két-két napot számíthatunk a postai oda-vissza útra, bár az átlag ennél valamivel jobb. Így a 8 napból 12 lesz. Mivel gyakran a hét két napja nem munkanap, a valóságos idő „kikerekedéséhez” a 12 munkanapot 40%-kal meg kell növelni, s máris megállapíthatjuk, hogy ha 17 nap alatt (több, mint fél hónap) elégitik ki kérésünket, akkor azt még a törvényes határidőn belül lévőnek kell tekinteni.

Természetesen azt is fel kell tételeznünk, hogy a legjobb szándék mellett is adódhatnak objektív nehézségek (kölcsönzőtől kell visszakérni/várni a művet, rossz a másológép stb.), és a posta hollója is szárnyaszegetté válik időnként.

Úgy véljük azonban, hogy e tényezőket beszámítva is elvárható, hogy legalább kéréseink 75%-át megkapjuk az említett 17 napos, nagylelkűen megszabott határidőn belül. A kérések teljesítésének átlagos időtartamából és a 17 napon belül teljesült kérések százalékából indexet

képezhetünk, az ún. *gyorsasági-megbízhatósági indexet*. Egy olyan könyvtár esetében, amely éppen az említett elfogadhatósági határon teljesíti kéréseinket, a gyorsasági-megbízhatósági index $75/17 = 4,412$ lenne, azaz ez az érték tekinthető a gyorsasági-megbízhatósági index elfogadhatósága alsó határának.

Az SZBK Könyvtára által kért és közvetlenül teljesített kérések teljesülési idejéből kiszámítottuk a megkérített könyvtárak *átlagos átfutási időit*. Az említett objektív nehézségek kompenzálására korrekciót hajtottunk végre. Ennek értelmében minden könyvtár esetében elhagytunk a leghosszabb átfutású kérések közül annyit, amennyi az általa teljesített kérések négyzetgyöke (egész számra kerekítve), s a maradékból számítottuk ki a *korrigált átlagot*, amelyről úgy véljük, hogy az illető könyvtár belső munkáját megbízhatóbban jellemzi.

Az 1. táblázatban találjuk azoknak a könyvtáraknak az adatait, amelyek legalább 9 kérésünket teljesítették közvetlenül. Az utolsó oszlopban a gyorsasági-megbízhatósági index említett elfogadhatósági határától (4,412) való százalékos eltérést adtuk meg.

Összes kérésünket tekintve a gyorsasági-megbízhatósági index 70%-kal marad el az elfogadhatótól. A 18 belföldi könyvtár közül, amelyek legalább 9 kérésünket teljesítették, mindössze 7 került az elfogadhatósági határ fölé. Különösen lehangoló, hogy a szereplő 10 nagykönyvtár közül csak 3 került az elfogadhatósági határ fölé. Ráadásul az utolsó három helyen is három nagykönyvtár tanyázik, ami annál is szomorúbb, mivel kéréseink 60%-át ezektől a könyvtáraktól is telexen kértük, azaz 0 nap érkezési átfutással. Itt kell megemlítenünk, hogy a BLLD, amelyet csak postán lehet megközelíteni, az európai kontinensen kívülről is több magyar könyvtárat megelőz. Igaz ugyan, hogy a BLLD szolgáltatása nem ingyenes, sőt borsos árúnak mondható.

Ha már itt tartunk, ne menjünk el szó nélkül a magyar árak mellett sem. Az említett MM rendelet így intézkedik a térítésekről: „A térítési díj összege az előállítás költségét nem haladhatja meg.”

A könyvtárak által küldött xerox-másolatok oldalankénti ára általában 6 forint, de van, amelyik ennél jóval többet kér. Az alsó határ 4 forint. Vajon mennyi a xerox-másolatok előállítási költsége? Anélkül, hogy részletekbe bocsátkoznánk, legyen elég annyit megemlíteni, hogy 6 forintért már az üzleti, profitra dolgozó sokszorosítók is vállalni tudják a munkát, pedig őket a könyvtárakkal szemben még az amortizáció, a vám, a vállalati rezszi stb. is terheli. Ha feltesszük (és miért ne tennénk fel), hogy még így is hozzájutnak a tisztességes haszonhoz, akkor annak a könyvtárnak a haszna, amely ugyancsak 6 forintért másol, bizonyosan nem esik a tisztességes kategóriába, nem is beszélve arról, hogy a rendelet mindenféle hasznót megtilt.

A magyar könyvtárközi kölcsönzés tehát – tisztelet a kevés számú kivételnek – *rossz és drága*. Mit lehetne tenni a javításra?

A gyökeres megoldás, a magyar központi folyóirat-gyűjtemény – Fogarassy Miklós terminológiájával: a HLLD [6] – kézenfekvő megoldás lenne, ám létrehozása és fenntartása, ha nem is kerülne egy nemzeti színház árába, komoly beruházást igényelne. Igaz viszont, hogy meglete esetén bizonyára sokan önként lemondának sok, kevésbé frekvenciát folyóiratról. (Nincs ellentmondás: az ellátottság nemcsak azért rossz, mert hiányoznak a szükséges folyóiratok, hanem azért is, mert sokan szükségteleneket is járatnak megszokásból, kegyeletből.)

Ami semmi pénzbe nem kerülne, az a könyvtárosi lelkiismeret és a könyvtári belső szervezés megjavítása lenne. Ilyen körülmények között azonban, amikor – mint láttuk – a miniszteri rendelet is jobbra csak írt malaszt, a „dolgozzunk jobban emberek” felszólítást pusztába kiáltásnak kell minősítenünk, még ha akadtak is optimisták, akik a magyar könyvtárügy cselekvési és fejlesztési programjának tervezetében (Országos Könyvtárügyi Tanács, 1980) bevették a következő mondatot:

„A szakmai etika egyik alapkövetelménye, hogy a könyvtárközi kölcsönzési kérésre huszonnégy órán belül vagy a dokumentum, vagy másolata, vagy az indokoltan negatív válasz postára kerüljön.”

Szép lenne, ugye? Egyelőre azonban a kitétel fényében a könyvtárosok erkölcsi..., de talán ne menjünk ennyire mélyre.

Részünkről inkább az alábbi, sokkal realisabbnak tűnő javaslatot adjuk közre, miközben kérjük a tisztelt olvasók megfontolását, sőt akár vitatkozó megjegyzéseit.

Diszciplinánként fogjon össze az ország néhány jobb könyvtára, osszák föl egymás közt a szakterület fontos folyóiratait, s vállalják, hogy a rájuk jutó 10–50 folyóiratról postafordultával küldenek másolatot a könyvtárközi kölcsönzés keretében. Az országos (retrospektív?) leltárhelyjegyzékben akár minden folyóirat mellett fel lehetne tüntetni a „gazda” könyvtárat (esetleg egy helyettest is). Az expressz szolgáltatásért némi külön díj felszámolása is elképzelhető, hogy legyen a vállalkozóknak motiváltsága. Egy ilyen rendszerben bizonyára érdekeltnek lennének az országban szép számmal működő számítógépes információs rendszerek működtetői is, akik jelenleg csupán bibliográfiákat szolgáltatnak, az ügyfélre bízva (hagyva), hogy hogyan jut az őt érdeklő dokumentumhoz.

Végezetül elnézést kérünk a (könyvtáros) olvasótól a néhol sarkított fogalmazásért, ám úgy véljük, hogy ez illet a bemutatott tényekhez. Talán sikerült beláttatni, hogy a dolgok így nem maradhatnak, és merjük remélni, hogy a jó szándék és a kollektív bölcsesség mielőbb eredményre vezet.

Az SZBK Könyvtára által más városból kért könyvtárközi kölcsönzési tételek beérkezési adatai

Kód-szám	Intézmény	Telexen kérve	Küldött tételek	Beérkezés átlagos ideje (nap)	Beérkezés korrigált átlagos ideje (nap)	17 napon belül beérkezett tételek százaléka	Gyorsasági—megbízhatósági mutató	A gyorsasági—megbízhatósági mutató elfogadhatósági határától való százalékos eltérés
V 10	Magyar Ásványolaj- és Földgázkiértékelési Intézet		9	11,61	7,29	77,8	10,672	+ 142
B 832	Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet		13	11,61	7,65	76,9	10,052	+ 127
Ke 10	Zöldségtermesztési Kutatóintézet		18	13,94	11,50	94,4	8,209	+ 86
P 10	Pécsi Orvostudományi Egyetem	+	57	14,38	11,64	73,7	6,332	+ 44
B 6	Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár		14	16,14	11,30	57,1	5,053	+ 25
Mv 3	MTA Mezőgazdasági Kutató Intézet		32	18,37	13,35	62,5	4,681	+ 6
B 33	MTA SZBK Enzimológiai Intézet	+	25	23,68	14,53	68,0	4,679	+ 6
V 1	Vegyipari Egyetem Központi Könyvtára	+	15	17,50	13,59	53,3	3,922	— 11
B 793	Növényvédelmi Kutató Intézet		26	20,35	19,83	65,4	3,298	— 25
D 2	DOTÉ Kenézy Könyvtár	+	65	24,81	19,27	49,2	2,553	— 42
B 306	MTA Központi Kémiai Kutató Intézet	+	55	29,23	22,32	50,9	2,280	— 48
D 1	KLTE Központi Könyvtár		13	25,96	17,28	38,5	2,228	— 49
B 3	Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára	+	60	25,80	22,19	33,3	1,501	— 66
B 503	Kertészeti Egyetem Könyvtára		29	27,64	20,17	27,6	1,368	— 69
V 4	Nehézvegyipari Kutató Intézet		15	32,57	27,86	26,7	0,958	— 78
—	British Library Lending Division		68	24,35	21,53	20,6	0,956	— 78
B 4	Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár	+	45	30,97	25,13	17,8	0,708	— 84
B 5	MÉM Információs Központ, Agroinform	+	141	37,58	32,19	9,2	0,286	— 94
B 11	Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtár		26	46,60	42,29	3,8	0,090	— 98
—	Egyéb könyvtárak, összesen 39		88	28,98	23,30	45,5	1,953	— 66
Mindösszesen, belföld			740	27,32	24,65	36,5	1,481	— 70

Hivatkozások

1. BÜKYÉ HORVÁTH M.: Az Institute for Scientific Information gépi adatbázisainak alapját képező folyóiratok hozzáférhetősége Magyarországon = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 26. köt. 5. sz. 1979. p. 220-237.
2. CARPENTER, M. P.-NARIN, F.: The subject composition of the world's scientific journals = Scientometrics, 2. köt. 1. sz. 1980. p. 53-63.
3. SÁRDY P.: Egy népszerűtlen döntés születéséről = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 30. köt. 3. sz. 1983. p. 100-101.
4. MARTON J.-PÁVAI-VAJNA E.-TERJÉK ZS.: Szükségletek, ellátottság, takarékoság. Biokémiai folyóiratok előfizetése Magyarországon = Könyvtári Figyelő, 29. köt. 1. sz. 1983. p. 30-39.
5. MARTON J.-LENGYELNÉ GILLY K.: Tudatlan tudósok? Tájékozódás (folyóirat)csata után a biológiáról = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 30. köt. 5. sz. 1983. p. 189-191.
6. FOGARASSY M.: Együttműködés és könyvtárközi kölcsönzés = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 31. köt. 1-2. sz. 1984. p. 9-13.
7. MARTON J.: Az élettudományi folyóiratellátottság alakulása Magyarországon 1970-1976 között = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 26. köt. 9. sz. 1979. p. 396-399.

MARTON János-TERJÉK Zsuzsanna:
Könyvtárközi kölcsönzés: magánbűnök, közerkölcsök

A cikk több szempontból jellemzi az ország szakfolyóiratokkal való ellátottságát. Megállapítja, hogy a világ természettudományos folyóiratainak még a fele sem jár Magyarországra, ezen felül az egyes kutatóintézetek ellátottsága is egyenlőtlen. Ebben a helyzetben elsőrendű követelmény, hogy a könyvtárközi kölcsönzés, illetve másolat szolgáltatás hibátlanul és gyorsan működjék. Az MTA Szegedi Biológiai Központjának Könyvtára által könyvtárközi kölcsönzés útján kért tételek beérkezési adatait vizsgálva az derült ki, hogy a Könyvtár a jogszabály előírt teljesítési időnél (3-8 nap) lényegesen később jut hozzá az igényelt dokumentumokhoz. A kedvezőtlen jelenségek kiküszöbölése érdekében a szerzők azt javasolják, hogy tudományáganként fogjon össze az ország néhány jobb könyvtára, s egyenként vállalja, hogy 10-15 külföldi folyóirattal postafordulával küld másolatot.

* * *

MARTON, J.-TERJÉK, S.: Interlibrary lending: individual carelessness, public attitudes

The availability in Hungary of foreign scientific journals is analyzed from several aspects. It is concluded that less than half of the world's science periodicals is available in the country and, in addition, the periodical holdings of the research institutes are nonuniform. Consequently, a reliable and prompt interlending and photocopying system is of primary importance. However, the analysis of response times to the interlibrary loan requests of the Biological Research Center of the Hungarian Academy of Sciences revealed that interlib-

rary transactions consumed much longer time than allowed by the rules (3-8 days). As a possible solution to this problem the authors propose the cooperation of some principal libraries in various subject fields which would be responsible for the photocopy supply based on 10-15 journals each.

* * *

МАРТОН, Я. — ТЕРЬЕК, Ж.: Межбиблиотечный абонемент: человеческие пороки, общественная мораль

Статья по многим аспектам характеризует обеспеченность страны зарубежными периодическими изданиями. Определяет, что из журналов мира по естественным наукам более половины не поступает в Венгрию. Кроме этого обеспеченность отдельных научно-исследовательских институтов тоже неравномерна. При таких обстоятельствах первостепенным требованием является то, чтобы безошибочно функционировал межбиблиотечный абонемент. При проверке данных о заказах по межбиблиотечному абонементу в библиотеке Сегедского биологического центра при АН ВНР было установлено, что заказанные документы поступают в библиотеку намного позже, чем это юридически установлено (т. е. позже 3-8 дней). В целях устранения этих неблагоприятных фактов авторы предлагают, чтобы несколько лучших библиотек страны условились по отраслям науки посылать в другие библиотеки копии поступающих к ним периодических изданий (по 10-15 изданий каждая).

* * *

MARTON, J.—TERJÉK, S.: *Der Leihverkehr zwischen den Bibliotheken: private Sünden und die öffentliche Moral*

Im Artikel wird die Versorgung Ungarns mit Fachzeitschriften aus mehreren Aspekten untersucht. Verfasser stellen fest, dass von den in der Welt erscheinenden naturwissenschaftlichen Zeitschriften Ungarn nicht einmal die Hälfte regelmässig bezieht und darüber hinaus auch in der Versorgung der einzelnen Forschungsinstitute Schwankungen vorkommen. Angesichts dieser Umstände ist es eine vorrangige Erfordernis, dass der Leihverkehr zwischen den Bibliotheken und die Lieferung von Reprographien fehlerlos und rasch funktioniere.

Eine Untersuchung der Ankunftsdaten der durch die Bibliothek des Szegediner Biologischen Forschungszentrums der Ungarischen Akademie der Wissenschaften im Leihverkehr zwischen den Bibliotheken angeforderten Posten zeigte, dass diese wesentlich (um 3 bis 8 Tage) später als die vorschrittlich geregelte Frist greifbar wurden. Um diese nachteiligen Erscheinungen auszumerzen, schlagen Verfasser vor, dass sich einige pflichtgetreue Bibliotheken jeweils je Wissenszweig zusammenschliessen und verpflichten sollen, von 10–15 ausländischen Fachzeitschriften nach deren Eintreffen postwendend einander Kopien zu liefern.

* * *

MEGJELENT

DATABASE '83 NEMZETKÖZI KONFERENCIA

(Budapest, 1983. június 6–8.)

A magyar előadók előadásai .

Bp. OMIKK—ÉTK, 1983. (TMI 14. sz.)

A kiadvány, a nemzetközileg hozzáférhető adatbázisok használata az országos műszaki és tudományos információs rendszerekben tárgyú nemzetközi konferencia (Adatbázis '83) magyar előadóinak előadásait tartalmazza. Ezek, a magyar szakemberek széles köre: kutatók, fejlesztők, rendszerszervezők, információs és könyvtári szakemberek, oktatók és tanulók, gazdasági vezetők számára is több szempontból hasznosak.

A világpiacon való helytállásunkhoz szükséges tudományos—műszaki—gazdasági információk valóban gyors megszerzése ugyanis csak az elmúlt években vált lehetővé a külföldi adatbázisok itthoni online és offline elérésével.

Az előadások bemutatják a nemzetközileg elérhető adatbázisok hazai használatának kialakulását és lehetőségeit a műszaki tudományok, az ipar, az építésügy, a mezőgazdaság és az élelmiszerügy, a számítástechnika és a munkavédelem területén.

Az olvasó megismerheti a nemzetközi adatbázisokhoz való hozzáférést nyújtó magyarországi távközlő szolgáltatásokat, az adatbázisok használatára való felkészülést, a kapcsolatos technológia és módszertan eddigi jelentősebb hazai tapasztalatait.

A kötet tartalmazza továbbá a konferencia hazai és külföldi előadóinak nevét és előadásuk címét, a résztvevők jegyzékét és a magyar részről elhangzott megnyitó beszédekét.

A kiadvány terjedelme 148 oldal, ára 60,— Ft.

Megrendelhető az OMIKK Értékesítési osztályától (1428 Budapest, Pf. 12.).